

Προτάσεις Βιβλιογραφίας (ελληνική βιβλιογραφία)

Πανελλαδικού Μαθητικού Διαγωνισμού Φιλοσοφίας 2011/12

Οι προτάσεις αυτές σκοπόν έχουν να διευκολύνουν τους καθηγητές στην αναζήτηση υλικού, από το οποίο οι ίδιοι θα επιλέξουν τι και πώς θα το αξιοποιήσουν με τους μαθητές τους. * Με κανέναν τρόπο δεν είναι δεσμευτικές ούτε αποκλειστικές. * Σημειώνουμε τις μελέτες που έχουν ιδιαίτερα εισαγωγικό χαρακτήρα, καθώς και εκείνες που θα μπορούσαν να προταθούν και στους μαθητές. * Κάτω από τον τίτλο «Λοιπή βιβλιογραφία ...» έχουμε συμπεριλάβει μελέτες που είναι πολύ ειδικές και ακαδημαϊκές, οι οποίες δεν προτείνονται μεν ως προετοιμασία, ενδέχεται όμως να ενδιαφέρουν ή να βοηθήσουν τον καθηγητή για την δική του ενημέρωση επί του θέματος. * Οι πρωτότυπα ελληνόγλωσσες μελέτες προτείνονται μεταξύ άλλων και διότι η χρήση της γλώσσας εκεί υπερέχει έναντι της χρήσης της ελληνικής σε μεταφράσεις από άλλες σύγχρονες γλώσσες.

Γενική Βιβλιογραφία (Εισαγωγές, Εποπτικές παρουσιάσεις)

- I. Düring, *Ο Αριστοτέλης, Παρουσίαση και ερμηνεία της σκέψης του*, Μετφ. Α. Γεωργίου Κατσιβέλα, Β' Τόμος, Εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1994, σσ. 237-260
- W.D. Ross, *Αριστοτέλης*, Μετφ. Μ. Μητσού, Εκδ. ΜΙΕΤ, σσ. 265-333
- Ο. Ζιγκόν, *Βασικά Προβλήματα της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, Μετφ. Ν. Μ. Σκουτερόπουλος, Φιλοσοφική και Πολιτική Βιβλιοθήκη 39, Εκδ. Γνώση, Αθήνα 1991, σσ.279-287 (1^η θεμ. περιοχή), σσ.290-293 (2^η θεμ. περιοχή), σσ.328-331 (3^η θεμ. περιοχή)

1η θεματική περιοχή:

Οι τρεις βασικοί **τρόποι ζωής** κατά τον Αριστοτέλη:

η υπεροχή του **θεωρητικού βίου** – ευδαιμονία και θεωρητικός βίος.

- Κ. Τσάτσος, *Η κοινωνική φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, 1980, κεφ. ΙΖ, σσ. 221-237
- Mortimer Adler (1996) *Ο Αριστοτέλης για όλους: δύσκολος στοχασμός σε απλοποιημένη μορφή*, μετ. Π. Κοτζιά (Εκδόσεις Δημ Ν. Παπαδήμα). Μέρος τρίτο, κεφάλαια 9-15: 97-160 → **ΜΑΘΗΤΕΣ**

2η θεματική περιοχή:

Η σχέση ηθικής και πολιτικής

α) στον Πλάτωνα: η τριμερής δομή της ψυχής. και η αντιστοιχία της προς την πόλη και

β) στον Αριστοτέλη: αρετή ως έξις και ο ρόλος του πολίτη.

Γενική παρουσίαση της θεματικής περιοχής

- Φ. Σατελέ(επιμ.), *Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ*, Τόμος Α', *Από τον Πλάτωνα ως τον Θωμά Ακινάτη*, Μετφ. Κ.Παπαγιώργης, Εκδ. Γνώση, Φιλοσοφική και Πολιτική Βιβλιοθήκη 5, 1989², σσ.59-66 → **Εισαγωγικό**

- M. Vegetti, *Ιστορία της Αρχαίας Φιλοσοφίας*, Εκδ. Τραυλός, σσ. 171-180, 244-255
- Λ.Κουλουμπαρίτσης, *Ιστορία της αρχαίας και μεσαιωνικής φιλοσοφίας*, Τόμος Α', Εκδ. Εξάντας, σσ. 434-445

Α) Ειδικά για τον Πλάτωνα

- Julila Annas, *Εισαγωγή στην Πολιτεία του Πλάτωνα*, μετ. Χρυσούλα Γραμμένου, Εκδόσεις Καλέντης, Αθήνα 2006, Κεφ. (3), 4, 5, 6, 12, (13)
- Simon Blackburn, *Πλάτωνος Πολιτεία: η βιογραφία του σπουδαιότερου φιλοσοφικού διαλόγου*, μετ. Δάφνη-Μαρία Βούβαλη, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2007, Κεφάλαια 1-7, σσ: 33-111 → **ΜΑΘΗΤΕΣ**
- Nicholas Rappas, *Πολιτεία του Πλάτωνα: ένας οδηγός ανάγνωσης*, μετ. Δημήτρης Παπαγιαννάκος, Εκδόσεις Οκτώ, Αθήνα 2003 → **Εισαγωγικό**
- Πλάτων, *Πολιτεία*, Εισαγωγικό Σημείωμα - Μετάφραση-Ερμ. Σημειώματα Ν.Μ. Σκουτερόπουλος, Εκδ. Πόλις, 2002 → **Εισαγωγικό**

Λοιπή Βιβλιογραφία για την θεματική αυτή στον Πλάτωνα

- G. Vlastos, *Πλατωνικές Μελέτες*, Μετφ. Ι. Αρζόγλου, Εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1994, σσ. 169-210
- Κ.Ι. Δεσποτόπουλος, *Φιλοσοφία του Πλάτωνος*, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας, Αθήνα 1997, σσ.19-24, 35-53, 131-141
- Κ.Ι. Δεσποτόπουλος, *Πολιτική Φιλοσοφία του Πλάτωνος*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1980, κεφ. ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV
- Κ. Μιχαηλίδης, *Πλάτων, Λόγος και Μύθος*, Εκδ. Παπαδήμα, 1998, σσ. 61-71
- Ε. Τρουμπέσκοϊ, *Η κοινωνική ουτοπία του Πλάτωνος*, Απόδοσις Δ.Β. Τριανταφυλλίδης, σειρά Μούσες, Εκδ. Αρμός, σσ. 111-122

Β) Για τον Αριστοτέλη

- Wolfgang Kulmann, *Η πολιτική σκέψη του Αριστοτέλη*, μετ. Α. Ρεγκάκος, εκδ. ΜΙΕΤ, Αθήνα 1996, Κεφάλαια Α & Β, σσ: 13-63.
- Α. –Κ. Μπαγιόνας, *Ελευθερία και Δουλεία στον Αριστοτέλη*, Εκδ. Ζήτρος, Θεσ/κη 2003, σσ. 57-78 → **ΜΑΘΗΤΕΣ**
- Francis Wolff, (1991) *Ο Αριστοτέλης και η Πολιτική*, μετ. Κ Πετρόπουλος, Εκδ. Ινστιτούτο του βιβλίου-Μ. Καρδαμίτσα, Δεύτερο μέρος σσ: 41-100

Λοιπή Βιβλιογραφία για την θεματική αυτή στον Αριστοτέλη

επίσης παραπέμπουμε, για τυχόν ενδιαφερόμενους συναδέλφους, στα ονόματα Γ. Σάντας και Γ. Αναγνωστόπουλος, των οποίων τα άρθρα πάνω στην θεματική αυτή στο: Κ. Βουδούρης (εκδ.), *Αριστοτελική Πολιτική Φιλοσοφία*, Αθήνα 1995, είναι όμως ιδιαίτερα τεχνικά και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό δυσκολίας.

3^η Θεματική περιοχή:

Η ανάλυση της **φιλίας** κατά τον Αριστοτέλη – Είδη φιλίας και η αξιολόγησή τους

- Κόντος, Παύλος, «Η φιλία ως άλλη υπόσχεση», στο βιβλίο του ίδιου, *Η καντιανή ηθική της υπόσχεσης*, Εκδ. Βιβλιοπωλείου της Εστίας, Αθήνα 2005, σελ.61-77 → **ΜΑΘΗΤΕΣ**
- Μπενετάτος, Σπύρος, «Η σύλληψη της φιλίας στα *Ηθικά Νικομάχεια*, Θ1», *Υπόμνημα*, 8, 2009, σς. 111-159

Λοιπή Βιβλιογραφία για την θεματική αυτή

- Κόντος Πάυλος, *Η αριστοτελική ηθική ως οντολογία*, Κριτική, Αθήνα, 2000, σς. 108-174
- Μπενετάτος, Σπύρος, «Η φιλία ‘προς εαυτόν’ στα *Ηθικά Ευδήμεια*», *Δευκαλίων*, 27, 1-2, 2010
- Sokolowski, Robert, «Φιλία και ηθική πράξη στον Αριστοτέλη», *Δευκαλίων*, 17, 2, 1999, σς. 229-246

Επίσης τα άρθρα στο περιοδικό *Cogito*, τεύχος 1, 2004, με ερμηνευτικές και κριτικές προεκτάσεις στο θέμα της φιλίας: → **ΜΑΘΗΤΕΣ**

- Σπύρος Μπενετάτος, Η αγάπη του φίλου
 - Σπύρος Ράγκος, Φιλία, αρετή και ανθρώπινο τέλος: μια παρωχημένη θεώρηση
 - Ηλίας Μαρκολέφας, Παλαιές και νέες φιλίες
 - Ελένη Φιλιππάκη, Ενθάδε κείται η φιλία...
 - Βασίλης Ξυδιάς, Από τον κοινοτισμό στη φιλία
 - Ηλίας Μαρκολέφας, Περί φιλίας... του φίλου
-

•

